

Oblast 40b

Popis trasy č. 40b Doprava pěšky i na kole

Dolní Lánov → Prostřední Lánov → Horní Lánov → Vrchlabí

Poli z Horného Lánova do Vrchlabí. Projížďkou si prohlédneme obce Dolní Lánov, Prostřední Lánov, Horní Lánov U Restaurace v H. Lánově odbočíme vlevo kolem kravína po neznačené cestě k Vrchlabí. Asi po 1km na rozbočení se dáme vlevo. Po objetí lánovského Liščího kopce již vidíme Vrchlabí na blízké odbočce se otočíme vyjedeme směrem k Letišti kde poblíž něho se dostaneme na silnici.

Dolní Lánov

Okres Trutnov

PSC 543 41

výměra ha: 1577

obyvatel: 680

německý název: Nieder-Langenu

Nadm. výška: 482

Podkrkonošská obec ležící v těsné blízkosti Vrchlabí podél Malého Labe. V obci se nachází technická památka - kovárna, která je typickou ukázkou podkrkonošské lidové architektury.

kříž kamenný

Lánov01

Dolní Lánov - při silnici u čp. 42 proti odbočce na Kunčice kříž s plačící ženou. Na podstavci reliéf P.Marie dole čitelný letopočet MDCCCVII.

kostel

Lánov02

Dolní Lánov - původní kostel býval dřevěný. Dochovaný presbytář pochází zřejmě z předhusitské doby. Věž přistavěna v letech 1511-1518. Renesanční přestavba kostela uskutečněna v letech 1599 - 1603, za podílu architekta Carlo Valmadiho. Od roku 1637 byl zasvěcen Jakubu staršímu. Nade dveřmi kostela znak obce. Do roku 1832 bývaly na jižní straně sluneční hodiny. Na hřbitově kolem kostela je umístěna kamenná křížová cesta, dnes již bez obrazů..

přírod. a tech. zajímavosti

Lánov03

Dolní Lánov - hradební zeď se vstupní branou kolem kostela a hřbitova.

socha kamenná

Lánov04

Dolní Lánov - socha Madony na Lánovském hřbitově.

Prostřední Lánov

Okres Trutnov

PSC 543 41

německý název: Mittel-Langenu

Nadm. výška: 462

Protáhlá podhorská obec rozložená podél bystřiny Malého Labe východně od Vrchlabí. První písemné zmínky o obci jsou z poloviny 14. století. Hlavním zdrojem obživy obyvatel bylo tradičně zemědělství a od 17. století pak domácí textilní výroba. Roku 1775 se lánovští účastnili neúspěšného selského povstání, při němž došlo k obsazení vrchlabského zámku. V roce 1778 se lánovské údolí stalo dějištěm jedné z bitev o bavorské dědictví.

podstavec

LánovProstř01

Při výjezdu z Prostředního Lánova na Rudník vlevo asi 200m od křižovatky býval sloup P.M. z r.1885. Texty: Errichtet er Famili Weis. MARIA O unbetunbekte Junehau hilf für uns! Erbaut Ano 1885. Z boku jiný nečitelný text.

Horní Lánov

Okres Trutnov

PSC 543 41

německý název: Ober-Langenu

Nadm. výška: 462

Protáhlá podhorská obec rozložená podél bystřiny Malého Labe východně od Vrchlabí. V obci je velký vápencový lom, který vznikl v době budování pevnosti Josefův.

První písemné zmínky o obci jsou z poloviny 14. století. Hlavním zdrojem obživy obyvatel bylo tradičně zemědělství a od 17. století pak domácí textilní výroba. Roku 1775 se lánovští účastnili neúspěšného selského povstání, při němž došlo k obsazení vrchlabského zámku. V roce 1778 se lánovské údolí stalo dějištěm jedné z bitev o bavorské dědictví. V 19. století se do popředí dostává těžba vápence a průmyslová textilní výroba.

socha kamenná

Lánov05

Horní Lánov - u čp.27 za plotem z popínavých rostlin v sousoší Boží trojice s P.Marií barevně natřené.

podstavec

LánovLiščíK01

Horní Lánov - Na cestě od restaurace v Hor. Lánově do Vrchlabí jsou zamapovány 3 křížky nalezl jsem jen podstavce dvou. Po 1km zarostlí v šípku na mezi podstavec s letopočtem 1809, druhý uvedený těsně za druhým potokem není. Třetí byl nalezen na rozcestí směřující letišti. Poslední nalezený podstavec byl zcela bez textu a zjevně násilně otlučený.

Vrchlabí

Okres Trutnov

PSC 543 02

německý název: Hohenelbe

V letech 1241 - 1270 vzniklo na horním toku Labe vrchlabské proboštství. První písemný doklad o osadě "Wrchlab" je z roku 1359. Kraj byl bohatý na železné rudy a drahé kameny. Většinu obyvatelstva tvořily rodiny horníků a slévačů pracujících na

těžbě a zpracování rud. Velký rozmach nastal za Kryštofa Gendorfa z Gendorfu. Jako nejvyšší horní hejtman Království českého, původem ze Štýrska získal v letech 1520 - 23 kutací právo téměř na celé Krkonoše a roku 1533 osadu Vrchlabí koupil. Téhož roku bylo Vrchlabí povýšeno na město. Nový držitel dal městu jméno Hohenelbe. V letech 1546 - 48 dal vystavět renesanční zámek poblíž staré zemanské tvrze, ze kterého se dodnes zachovalo obvodové zdívo a čtyři osmiboké věže. Roku 1624 koupil Vrchlabí Albrecht z Valdštejna. V roce 1635 získal panství Jan Rudolf Morzin, roku 1882 jej získal rod Černínů. Během 18. století zanikaly hutě a železářny na vrchlabsku. V roce 1770 byla ve Vrchlabí zřízena první tkalcovská škola ve střední Evropě. V 19. století domácí tkalce vytlačily nové textilní továrny. Mezi nejznámější továrny, které zde do současnosti vyrostly náleží pobočka automobilky Škoda. V létě roku 1897 obrovská povodeň na Labi poničila město. V září roku 1938 až 1945 patřilo Vrchlabí do postoupené části pohraničí Německu.

---

zámek

Vrchlabský - renesanční zámek nechal v letech 1546 - 48 vystavět majitel Vrchlabského panství Kryštof Gendorf z Gendorfu poblíž staré zemanské tvrze. Z původního zámku se dodnes zachovalo obvodové zdívo a čtyři osmiboké věže. Zámek slouží i v současnosti jako reprezentační jako správní budova

---

klášter

X: 50° 37' 43.36"

Vrchlabí klášter z let 1704-25 obepíná kostel svatého Augustina. Stavbu kláštera započal majitel panství Maxmilián Morzin. Po něm pokračoval jeho bratr Václav. Klášter v barokním stylu s prvky klasicismu vznikl podle projektu rakouského stavitele Matyáše Auera.

V klášter využívá Krkonošského muzea pro přírodovědnou a historickou expozici. Kostel kláštera je využíván ke koncertům.

---

kaplička-výklenek, ochranná kaple

Vrchlabí_Hořejší01

N:50°39'24.047", E:15°36'7.866"

Vrchlabí - stranou silnice ke Špindlu za hotelem Albis je nově obnovená kaplička se soškou P.Marie.

---

kostel

Vrchlabí01

X: 50° 37' 46.58"

Vrchlabí - děkanský pseudogotický kostel svatého Vavřince jáhna a mučedníka byl vystavěn roku 1889 stavitelem Eduard Zirm podle projektu Stephana Tragla na místě gotického, jednolodního kostela ze 14. století. Trojlodní prostora je dlouhá 30 m a široká 18 m. Na západní straně nad vchodem je k ní připojena 60 metrů vysoká štíhlá věž. Na východní straně doplňuje půdorys chrámu do tvaru kříže příčná loď s presbytářem a s přístavbou sakristie a hraběcí oratoří.

Hlavní oltář tvoří socha Boha Otce s anděly a socha Ježíše Krista. Krásná, barevně malovaná okna pocházejí z dílny firmy Geylings z Vídně. Křížová cesta v trojlodi je cenná řezbářská práce firmy Stupflesser ze St. Ulrich v rakouských Tyrolech. Varhany s bohatě zdobenou skříní z dubového dřeva, dílo bratří Riegrů z roku 1889, mají 22 rejstříků a 2 manuály. Ze starého kostela byly přeneseny do interiéru nového kostela předměty, které patří mezi nejstarší kulturně historické památky města. Jedná se o oltářní obrazy sv. Anny a sv. Vavřince. Obraz sv. Vavřince, pocházející z roku 1877 je dílem pražského malíře Viléma Kandlera a v původním kostele byl umístěn na hlavním oltáři. Za nejvýznamnější předmět je pokládána měděná křtitelnice s nápisem „Wer glaubt und getauft ist, wird seelich" (Kdo uvěří a přijme křest, bude spasen) a letopočtem 1566.

---

kostel

Vrchlabí02

Vrchlabí kostel svatého Augustina je barokní stavba obestavěná budovami kláštera z let 1704-25. Stavbu kláštera započal majitel panství Maxmilián Morzin. Po něm pokračoval jeho bratr Václav. Klášter v barokním stylu s prvky klasicismu vznikl podle projektu rakouského stavitele Matyáše Auera.

Kláštérní kostel vysvětil královéhradecký biskup Mauricius Adolf Karel z Pharsalu až 27.září 1733. Hlavním oltář ve stylu rokoka s bohatou řezbou je 19 metrů vysoký, jeho obraz sv. Augustina je od pražského malíře France Dalligera. Sedm postranních oltářů vzniklo v letech 1726 – 1736. Nejhodnotnější dílo představuje oltář sv. Kříže na pravé straně presbytáře, snad práce Jiřího Františka Pacáka. Varhany byly postavené v roce 1895 firmou Rieger z Krnova. Lavice jsou zdobené vyřezávanými ornamenty. Stropní malby zobrazující scény ze života sv. Augustina vytvořili vrchlabští umělci Ignác a Gottfried Tauchmannovi. Freska v největším klenebním poli nad hlavním oltářem nazývaná Oslavou církve zachycuje 142 postav a mezi nimi i české zemské světce. Klášterní kostel s nádhernou akustikou využívají hudebníci a pořádají e zde koncerty.

Klášter využívá Krkonošského muzea pro přírodovědnou a historickou expozici.

---

klášter

Vrchlabí03

Vrchlabí - Augustiniánský klášter. Stavbu zahájil roku 1704 Maxmilián Morzin, pokračoval Václav Morzim a Adam Auer. Vysvěcen byl v roce 1733. Od roku 1940 slouží Krkonošskému muzeu.

---

kaple

Vrchlabí04

Vrchlabí - Morzinsko Černínská kaple. Novogotická kaple s hrobkou byla postavena v letech 1887-1890 podle projektu Stephana Tragla. Hrobka leží západně od zámeckého parku. Interiér kaple zdobí novogotický oltář s pietou.

Kaple slouží jako modlitebna církve husitské.

---

přírod. a tech. zajímavosti

Vrchlabí06

Vrchlabí - budova děkanství je barokní z let 1793-4.

---

podstavec

Vrchlabí07

Vrchlabí - podstavec tzv. žlutého kříže. Přímou silnicí od kláštera 300m do kopce na mezi u křižovatky je zbytek žlutého postavce bez textu.

kaplička-výklenek,ochranná kaple Vrchlabí08

Vrchlabí - barokní kaplička. Vedle roubeného domu u parkoviště bývalé Tesly stojí menší barokní kaplička. Naposledy byla opravená počátkem 60 let minulého století. Každou zimu je ohrožovaná sněhovými pluhy projíždějícími úzkou cestou a narušujícími její opěrnou zídku.

---

kříž kovový Vrchlabí09

Vrchlabí - při silnici proti podniku Mileta je na podstavci prostý kovový kříž. Text je již zcela nečitelný.

---

pomník-památník Vrchlabí10

Vrchlabí - na odbočce k bývalé Tesle je pomník na paměť osvobození Krkonoš 1945.

---

socha kamenná Vrchlabí13

Vrchlabí - sousoší sv. Anny Samětřetí (u děkanství - Ježíš chlapec, P.Maria. sv. Anna)

---

sloup kamenný Vrchlabí14

Vrchlabí - morový Anenský sloup u kostela. Pochází z r. 1896 a je kopií původního sloupu z roku 1696, kdy ho nechali postavit majitelé vrchlabského panství za ochranu při morové nákaze. Autorem morového sloupu byl vrchlabský sochař Kristián Puntschuh, kovové doplňky pocházely z dílny místního zámečnicka Zikmunda Bandta. Původně stál sloup v blízkosti hlavní ulice a jej obklopovaly její další čtyři sochy již značně poškozené. Na vrcholu nového sloupu byla ponechána kopie sochy P. Marie s dvanácti hvězdami kolem hlavy. U nohou je had. Z předu pod erby je text: Ex Vofo. Níže rok 1696 a vzadu 1896.

---

socha kamenná Vrchlabí15

Vrchlabí - Jan Nepomucký na mostě přes Labe r. 1709.

---

kříž kamenný Vrchlabí16

Vrchlabí - kříž v Tiché uličce u čp. 173 restaurovaný v r.2001 s textem : "Restaurován za přispění patronátního města Trouvillesurmer. Nechť tento kříž připomíná přátelství mezi oběma našimi městy. Září 2001."

---

kaple Vrchlabí17

Vrchlabí - Hrobka Familie Jerie na městském hřbitově za klášterním kostelem. Hrobka je kulturní památkou.

---

kaplička-výklenek,ochranná kaple Vrchlabí18

Vrchlabí - malá kaple na SZ města J od penzionu Imlauf. Má nové krovy a provizorní lepenkovou střechu, zepředu pod střechou dozděna - chybí vyzdít asi 25 cm trojúhelníkového štítu nade dveřmi, fasáda zničena, bez dveří, prázdná.

---

kaplička-výklenek,ochranná kaple Vrchlabí19

Vrchlabí - čtvercová kaple v ulici Kalvárie JV od kostela. Střecha napůl zborcená - pravá část prakticky chybí, obvodové zdivo (cca 2,2 x 2,2 m) zůstalo do původní výše, ale pravá stěna uprostřed snížena o cca 1,2 m, vpředu nade dveřmi zdivo prolomeno a chybí trojúhelníkový štít nade dveřmi, fasáda zničena, bez dveří, uvnitř nepořádek; stojí u domu čp. 453; S odtud v ulici Pod parkem zůstaly 4 malé kamenné kapličky křížové cesty.

---

kaplička-výklenek,ochranná kaple Vrchlabí20

Vrchlabí - střední kaplička S od kostela. Je při staré hlavní silnici u domu č. 496; střecha zčásti bez plechu - teče na dřevo, zbytek plechu rezavý, omítka trochu poškozena, natřít, bez dvířek, prázdná; stojí: při cestě od kostela při hlavní k stojí po pravé straně silnice, kousek dál jsou po pravé straně 2 skupiny garáží.

---

kaplička-výklenek,ochranná kaple Vrchlabí21

Vrchlabí – kaplička Sv. Anny střední velikosti na SZ města při bývalé promenádní cestě podél Labe. Kaplička byla postavena roku 1832 a je zasvěcena svaté Anně, ochránkyni a patronce města Vrchlabí. Podnětem ke stavbě kapličky byl s největší pravděpodobností pramen čisté, pitné vody, pro niž si vrchlabští občané chodili v době epidemie cholery v létě 1832. Od padesátých let minulého století kaplička chátrala, až z ní zbyla pouze štítová zeď. O znovuoobnovu kapličky se zasloužilo občanské sdružení Zdravé Krkonoše v letech 2003 – 2004, včetně svedení pramene vody ze stráně Stavidlového vrchu do studánky uvnitř kapličky. Výzdobu interiéru s tématem „Sv. Anna Samotřetí“ navrhla výtvarnice Květa Krhánková. S týmem restaurátorů ji také realizovala šablonovou malbou ve stylu Beuronské umělecké školy z přelomu 19. a 20. století (v Čechách např. v Emauzích či v klášteře sv. Gabriela na Smíchově) s prvky symbolismu a dekorativismu inspirovanými starým Egyptem. Kaplička sv. Anny spolu s pramenem byla slavnostně vysvěcena v červenci 2004. Kolem kapličky vede stará promenádní cesta, která zkracuje vzdálenost mezi Vrchlabím a Hořejším Vrchlabím.

---

zaniklé objekty Vrchlabí22

Vrchlabí - kaplička při modré značce. Zůstalo jen obvodové zdivo (cca 1 x 1 m) do výše - levá stěna cca 0,6 m, zadní a pravá stěna cca 0,4 m, hodně zasypáno troskami, hodně zarostlé v křoví; stojí mezi 2 vysokými stromy v místě, kde modrá značka vchází na nově zalesněnou louku.

---

kaplička-výklenek,ochranná kaple VrchlabLetišťe01

Vrchlabí - za letišťem po 300m vpravo směr Vrchlabí je polní cesta na které v místě U finančníka je nově opravená kaplička uvnitř s novou dřevořezbou Boží Trojice. Nad vstupem je uveden latinský letopočet MDCCCXX a slabě čitelné F.T.

---

podstavec VrchlabLetišťe02

Vrchlabí - po cestě kolem kapličky u letišťe asi 300m dojdeme ke křižení polních asfaltových cest. Zde je v mezi podstavec křižku velmi silně potlučený.

---

kaplička-výklenek,ochranná kaple Žalý01

Vrchlabí - kaplička sv.Anny a 14 sv. pomocníků na Kněžickém vrchu byla postavena před rokem 1754 na ochranu Vrchlabí před velkými pohromami a jako ochranná kaplička zbloudilých a před nepříznivým povětřím, sloužily se zde i bohoslužby. Kaplička byla obnovena z ruin díky široké, podpoře v letech 1997-8. Uvnitř kapličky kopie původního oltáře , nad vstupem je deska připomínající několik návštěv Vrchlabska císařem Josefem II.

---

rozhledna, výhled Žalý01_Vrchl

Vrchlabí - pohled z Žalého na Vrchlabí.

---

kaplička-výklenek,ochranná kaple Žalý02

Vrchlabí - kaplička pod Žalým - střecha bez krytiny - jen poškozené desky, omítka silně poškozena, natřít, je vychýlena doprava dozadu vedle rostoucím jasanem.

---

rozhledna, výhled Žalý03

Vrchlabí-Žalý, nejstarší krkonošská rozhledna je na vrcholů Předního Žalý. Zděnou věž nechal zbudovat hrade Harach roku 1892 ta nahradila prvu dřevěnou i pozdější železnou rozhlednu. V roce 2011 byla zahájena její rekonstrukce. Pod ní se nachází restaurace obnovená roku 2009.

---

pomník-památník Žalý04

Vrchlabí-Žalý, na turistické cestě poblíž rozhledny na Předním Žalý stojí cca 1m vysoký jednoduchý pomníček připomínající mezinárodní setkání antifašistů před II. světovou válkou.

Podhůří

Okres Trutnov

PSC 543 03

německý název: Harta

Podhůří - průmyslová obec 2 km východně od Vrchlabí.

Podhůří - Bez záznamu památky.

- - - Konec sestavy - - -